

LISÄTALOUSARVIOALOITE 125/2006 vp

Työministeriön työllistämisen, koulutus- ja erityistoimiin ehdotetun määrärahan vähentäminen

Eduskunnalle

Työministeriön momentin 34.06.51 työllistämisen, koulutus- ja erityistoimien määrärahoja saa käyttää muun muassa seuraaviin tarkoituksiin: Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, palkkatukeen ja työllistämiseen valtionhallinnolle, työvoiman liikkuvuuden edistämiseen, työllisyyspolitiittiseen projektitukeen, julkisen työvoimapolitiittisten erityistoimiin jne.

Työttömien määrä on tänä vuonna laskenut yli 60 000 henkilöllä. Työttömiä on siirtynyt kortistosta eläkkeelle enemmän kuin tätä edeltävinä vuosina. Tämäkin siis osaltaan selittää hyvän työllisyyskehityksen ohella työttömien määrän nopeaa vähenemistä. Työvoimakoulutuksessa on parhaillaan noin 20 000 työtöntä, tämän vuoden alussa vastaava luku oli yli 28 000, vuonna 2005 koulutuksissa oli keskimäärin vajaat 30 000 henkilöä. Työttömiä työnhakijoita oli vuonna 2003 yli 280 000 ja tuolloin työllistämisen, koulutus- ja erityistoimien rahoitukseen oli varattu 467 miljoonaa euroa. Tällä hetkellä työttömiä on n. 100 000 vähemmän, noin 180 000, mutta tämän vuoden talousarvioesityksessä esitetyt varat ovat 506 miljoonaa euroa. Tästä syystä on aiheellista hallituksen esittämän 15 miljoonan euron vähenyksen lisäksi vähentää ko. määrärahasta 15 miljoonaa euroa, jolloin kokonaisvähennys olisi 30 miljoonaa euroa.

Työllistämiskoulutuksesta todetaan työministeriön sivulla seuraavaa: "Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus (työvoimakoulutus) on työhallinnon rahoittamaa koulutusta, joka on opiskelijoil-

le maksutonta. Työvoimakoulutus on suunniteltu ensi sijassa työttömille työnhakijoille ja työttömyyden uhkaamille 20 vuotta täyttäneille henkilöille. Tietyin edellytyksin myös muut henkilöt kuten työssä olevat ja työvoiman ulkopuolella olevat voivat osallistua koulutukseen. Koulutuksen sisältö vastaa yleensä muun aikuiskoulutuksen, esimerkiksi omaehtoisen aikuiskoulutuksen opetussisältöä. Usein koulutus on ammattitutkintoon tai sen osaan tähtäävää. Työvoimakoulutuksen tavoitteena on antaa koulutusta, joka parantaa työhön sijoittumisedellytyksiä."

Työttömien määrä on vähentynyt, samoin luonnollisesti myös työvoimakoulutuksissa olevien työttömien määrä. Jotta työtön ei menetä työttömyyskorvaustaan, hänen on osallistuttava työllistämiskoulutuksiin. Työllistämiskoulutuksen tavoitteena on parantaa työttömän työhön sijoittumisedellytyksiä. Valitettavan usein koulutukset ovat olleet huonolaatuisia, sisällöltään köyhiä ja ovat enemminkin nimellisesti järjestettyjä kuin varsinaisesti työttömän kehittymistä edistäviä. Useat työttömät ovat kokeneet koulutuksen ajan hukkana ja heidän aliarvioimiseensa. Myös muiden näennäisten, työllisyystilastojen kaunistelemiseen tähtäävien toimenpiteiden rahoitusta tulisi leikata. Erilaisten näennäisten toimenpiteiden sijaan tulee löytää ratkaisuja, jotka kohentavat työttömän tilannetta pidemmäksi aikaa.

Kesällä 2006 julkaistiin Työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikutusten arviointiraportti. Ra-

portin mukaan valmentava työvoimakoulutus ja julkiselle sektorille tapahtuva tukityöllistäminen osoittautuivat varsin tehottomiksi. Vajaan neljän vuoden tarkasteluaikana toimenpiteiden työllisyysvaikutukset olivat kovin vaihtelevia. Ammatillisen työvoimakoulutuksen vaikutukset avoimeen työllisyyteen vaihtelevat suuresti eri aloittamisajankohtien ja seuranta-ajankohtien suhteen. Keskimäärin vaikutus jäi kuitenkin alle kymmenen prosenttiyksikön. Valmentavan työvoimakoulutuksen työllisyysvaikutus pysytteli koko seuranta-ajan lähellä nollaa. Erityisesti työttömyyden alkupuolella aloitetut valmentavat työvoimakoulutusjaksot osoittautuivat kaltaista-

mismenetelmän perusteella tehottomiksi. Sen sijaan pidempään (12 kuukautta) työttömänä olleilla työllisyysvaikutukset olivat vähän paremmat. Työttömien määrä on vähentynyt. Erilaisten työllistämiskoulutusten tehokkuus ja panos-tuotto-suhde on vähintäänkin kyseenalainen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta vähentää valtion vuoden 2006 toisen lisätalousarvion momentilta 34.06.51 15 000 000 euroa työllistämis-, koulutus- ja erityistoimiin ehdotetusta määrärahasta.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2006

Pertti Hemmilä /kok